

forslaget til finanslov for 1983 er budgetteret med en udgift til almindeligt børnetilskud på 1.523 mill. kr. Hvis det almindelige børnetilskud skulle svare til de udgifter, staten skønner dækker de reelle udgifter ved et barns fornødenheder, skulle der have været budgetteret med ca. 15 mia kr.

Det fremgår af børnekommissionens betænkning, at børnefamilier betaler for deres børn med en generelt lavere levestandard. Den har foretaget en sammenligning af par med og uden børn inden for samme bruttoindkomstkategori. Den viser, at den disponible indkomst pr. familiemedlem for par uden børn er 44.000 kr. pr. år pr. husstandsmedlem, medens et par med ét barn har 31.000 kr. pr. år pr. husstandsmedlem, et par med 2 børn har 23.000 kr. årligt pr. husstandsmedlem, et par med 3 eller flere børn har 17.000 kr. årligt pr. husstandsmedlem. Bruttoindkomstkategorien er 110.000–150.000 kr. i 1976.

Ved at se på de relative børneomkostninger kommer børnekommissionen frem til, at husstande med henholdsvis 2 og 3 børn skal have en disponibel indkomst, der ligger henholdsvis 22 pct. og 58 pct. højere, sammenlignet med en familie bestående af 2 voksne og et barn, for at have samme levestandard.

Andre undersøgelser viser, at et barn forringer familiens materielle vilkår mellem 10 og 30 pct. sammenlignet med et par uden børn.

Foretages der en sammenligning af forbrugsmønstret inden for samme bruttoindkomstkategorier, fremgår det, at udgiften til mad ikke stiger væsentligt med antallet af børn; der bruges kvantitativt det samme. Det kan kun tolkes derhen, at kvaliteten falder med et stigende antal børn. Det fremgår da også af børnekommissionens betænkning, at der er øget tendens til fejlnærning blandt børn.

Det samme mønster gør sig gældende inden for udgifter til bolig. Selv om man skulle antage, at familier med mange børn havde brug for de største og dermed dyreste boliger, anvender etbarnsfamilier 21,7 pct. af deres disponible indkomst til boligudgiften, mens familier med 3 eller flere børn bruger 17,5 pct.

Foretages der en sammenligning ved hjælp af indeks mellem de forskellige indkomstkategorier og antallet af børn, fremgår det, at lavindkomstfamilier tilpasser sig deres lavforbrugsmuligheder inden for bolig og transport, ud over at det forekommer helt urimeligt med så store forskelle i forbruget.

Efter forslaget skal børnetilskuddet dække de faktiske gennemsnitlige merudgifter til husleje, tøj

og mad, idet andre behov foretrækkes sikret ved mere målrettede foranstaltninger, således at støtten fungerer efter hensigten.

Hvad boligudgiften angår, tænker forslagsstillerne sig merhuslejen for ét barn opgjort som gennemsnitsprisen for en boligudvidelse på 20 m² i lejesektoren, overensstemmende med målsætningen om et boligareal på 20 m² pr. familiemedlem plus et basis- eller fælles-areal på 20 m². Det er klart, at et sådant gennemsnitsbeløb indregnet i børnetilskuddet hverken rammer den korrekte merhusleje i de enkelte tilfælde eller sikrer, at pengene faktisk anvendes til boligformål. Det sidste ville blive overordentlig kompliceret og bureaukratisk og indebære stor risiko for, at netop lavindkomstgrupperne ikke ville kunne bruge en sådan ordning, således som boligmarkedet ser ud nu, så forslagsstillerne er foreløbig nået til den konklusion, at det må forsøges med den simple løsning, som her foreslået – med mulighed for at tage spørgsmålet op til nyvurdering, hvis det viser sig, at børnefamilierne stadig har for lidt plads. Og dette, at et gennemsnitsbeløb ikke kommer til at svare til familiens faktiske merudgift, tager forslagsstillerne med sindsro, eftersom det i almindelighed indebærer en omfordeling, der socialt vender den rigtige vej. dvs. fra de bedststillede til de dårligststillede. En beregning over, hvad et barn gennemsnitlig bruger til mad og tøj, foreligger os bekendt ikke. Men den må kunne laves.

Et børnetilskud beregnet efter disse retningslinjer, hvor det skal give fuld dækning for de elementære udgifter til bolig, kost og beklædning, kan forslagsstillerne således ikke angive på kroner og øre. Et meget groft skøn lader formode, at det vil ligge omkring 11.000–13.000 kr., men der må som nævnt foretages nærmere beregninger, som forslagsstillerne ikke har mulighed for at lave.

Ad 2

Det er rimeligt og nødvendigt, at daginstitutionerne over en årrække gøres gratis for alle.

Som alle andre sociale ydelser er kollektive anliggender, skal også daginstitutionerne være gratis for brugerne.

Daginstitutionerne skal ligestilles med det gratis skoleophold, med de gratis sundhedsforanstaltninger og andre kollektive foranstaltninger, der gratis stilles til rådighed for brugerne. Gratis daginstitutioner vil også bryde med den opfattelse, at børnepassning er et individuelt økonomisk problem for forældre. Det vil også bryde med de effektivitetskrav, som ligger til grund for det nuværende beta-